

BS/123/2012

PREFERENCJE PARTYJNE

WE WRZEŚNIU

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
11 stycznia 2012 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w połowie września¹, udział w nich wzięłoby – według własnych deklaracji – 59% ankietowanych. W porównaniu z deklaracjami z sierpnia wśród Polaków wzrosła chęć partycypacji w życiu politycznym, obecny odsetek zapowiadających swój pewny udział w hipotetycznych wyborach jest o 3 punkty procentowe większy. Zmalała natomiast liczba tych, którzy z góry odrzucają możliwość pójścia na głosowanie (26%, spadek o 3 punkty).

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań									
	XII 2011	I 2012	II 2012	III 2012	IV 2012	V 2012	VI 2012	VII 2012	VIII 2012	IX 2012
	w procentach									
Na pewno wziął(ę)lbym w nich udział	61	57	57	55	56	57	60	58	56	59
Nie wiem, czy wziął(ę)lbym w nich udział	15	16	14	17	17	14	15	14	16	15
Na pewno nie wziął(ę)lbym w nich udziału	24	26	29	28	27	29	25	28	29	26

We wrześniu partią cieszącą się największym zaufaniem pozostaje PO, na ugrupowanie to chce głosować niespełna jedna trzecia respondentów wybierających się na wybory (31%). Po ubiegłomiesięcznym, rekordowo wysokim wyniku odsetek zwolenników PO obecnie wyraźnie się obniżył (spadek o 5 punktów procentowych). Minimalnie gorsze są także notowania drugiej z partii tworzących koalicję rządową, PSL znalazł się w tym miesiącu na granicy progu wyborczego (5%, spadek o 1 punkt procentowy).

Na spadku poparcia dla rządzących partii praktycznie nie zyskały jednak główne partie opozycyjne. Chęć głosowania w wyborach na PiS zadeklarowało we wrześniu 23% potencjalnych wyborców, o 1 punkt procentowy więcej niż przed miesiącem. SLD tak samo jak w sierpniu cieszy się poparciem 8% zadeklarowanych wyborców. We wrześniu nie zdołałby wprowadzić swoich przedstawicieli do parlamentu Ruch Palikota, chęć głosowania

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (268) przeprowadzono w dniach 5 – 16 września 2012 roku na liczącej 985 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

na to ugrupowanie zadeklarowało 4% hipotetycznych wyborców (spadek o 1 punkt). Poza parlamentem znalazłaby się także Solidarna Polska Zbigniewa Ziobry, na którą chce głosować 3% wyborców, o 1 punkt więcej niż w sierpniu.

Wśród ugrupowań niemających swych przedstawicieli w Sejmie najwięcej zwolenników ma PJN (2%). Swoich sympatyków znalazła także w tym miesiącu Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikkego (1%).

Ponad jedna piąta wyborców, czyli prawie tyle, ile chce głosować na wicelidera naszego rankingu, deklaruje, że nie wie, które z ugrupowań aktywnych na naszej scenie politycznej poparłoby w wyborach. W porównaniu z ubiegłym miesiącem odsetek niezdecydowanych zwiększył się o 5 punktów procentowych.

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach*									
	XII 2011	I 2012	II 2012	III 2012	IV 2012	V 2012	VI 2012	VII 2012	VIII 2012	IX 2012
	w procentach									
Platforma Obywatelska RP	43	40	33	29	29	27	32	32	36	31
Prawo i Sprawiedliwość	21	18	19	23	22	21	20	25	22	23
Sojusz Lewicy Demokratycznej	5	4	8	8	9	12	9	9	8	8
Polskie Stronictwo Ludowe	7	7	7	8	5	7	6	4	6	5
Ruch Palikota	6	8	9	8	6	7	3	5	5	4
Solidarna Polska Zbigniewa Ziobry	2	2	3	3	4	3	3	3	2	3
Polska Jest Najważniejsza	1	1	2	0	1	1	1	2	1	2
Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikkego	1	2	2	2	3	2	1	1	2	1
Polska Partia Pracy	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0
Prawica Rzeczypospolitej	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0
Inne	1	1	2	1	1	2	1	1	1	1
Trudno powiedzieć	12	16	15	17	21	18	22	18	16	21
N=	557	592	564	548	554	569	603	553	564	569

* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach

Ubiegłomiesięczny wyraźny wzrost poparcia dla głównej partii rządzącej koalicji okazał się efemeryczny. We wrześniu liczba zwolenników PO powróciła do poziomu z czerwca i lipca, jednak – mimo tego spadku – wciąż jest nieco wyższa niż w miesiącach poprzedzających Euro 2012. Popiera ją niespełna jedna trzecia zadeklarowanych wyborców.

Poparcie dla PiS nieznacznie się waha, partia ta może liczyć na głosy nieco ponad jednej piątej głosujących. Gdyby wybory odbywały się we wrześniu swoich przedstawiciele do parlamentu zdołałyby wprowadzić SLD oraz PSL.

Poza spadkiem poparcia dla rządzących partii największą zmianą odnotowaną w tym miesiącu jest wyraźny wzrost odsetka wyborców niezdecydowanych. Warto zauważyć, że wzrost ten dokonuje się przy wysokim poziomie deklaracji partycypacji wyborczej. Zatem, Polacy nie wycofują się z uczestnictwa w życiu politycznym, choć w dużym stopniu towarzyszy im poczucie braku dobrego wyboru. Wysoki odsetek niezdecydowanych świadczy o tym, że wielu wyborców czeka, zastanawia się i prawdopodobnie z uwagą śledzić będzie wydarzenia najbliższych miesięcy.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI

Tabela 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ę)by w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział	Na pewno nie wziął(ę)by w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		59	15	26	982
Płeć	Mężczyźni	64	13	23	468
	Kobiety	55	18	28	514
Wiek	18-24 lata	62	18	20	123
	25-34	55	17	28	201
	35-44	57	17	26	160
	45-54	59	14	27	152
	55-64	62	13	25	193
	65 lat i więcej	60	14	26	153
Miejsce zamieszkania	Wieś	58	16	26	371
	Miasto do 20 tys.	59	15	27	150
	20-100 tys.	56	18	27	190
	101-500 tys.	61	15	24	167
	501 tys. i więcej mieszk.	66	10	24	104
Wykształcenie	Podstawowe	51	14	35	190
	Zasadnicze zawodowe	51	17	32	257
	Średnie	61	16	23	344
	Wyższe	74	13	13	191
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	79	13	8	93
	Średni personel, technicy	45	22	33	42
	Pracownicy adm.-biurowi	58	21	21	49
	Pracownicy usług	52	17	32	66
	Robotnicy wykwalifikowani	52	17	31	118
	Robotnicy niewykwalifik.	43	14	43	47
	Rolnicy	62	6	31	58
	Pracujący na własny rach.	61	22	17	46
Bierni zawodowo	Renciści	62	14	24	71
	Emeryci	62	13	25	201
	Uczniowie i studenci	67	19	15	74
	Bezrobotni	51	11	39	55
	Gospodynie domowe i inni	53	19	28	63
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	60	22	17	123
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	55	19	26	79
	sekt. pryw. poza rolnict.	57	12	31	243
	prywatnym gosp. rolnym	61	13	26	59
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	58	18	24	139
	501-750	60	20	21	120
	751-1000	54	17	29	141
	1001-1500	61	11	28	155
	Powyżej 1500 zł	73	12	16	174
Ocena własnych war. mater.	Złe	49	17	34	173
	Średnie	54	15	30	428
	Dobre	69	14	17	380
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	75	14	11	48
	Raz w tygodniu	62	15	23	444
	1-2 razy w miesiącu	55	23	22	134
	Kilka razy w roku	55	15	31	204
	W ogóle nie uczestniczy	54	11	36	152
Poglądy polityczne	Lewica	67	15	18	148
	Centrum	56	16	28	333
	Prawica	74	11	15	275
	Trudno powiedzieć	39	20	40	226

Tabela 2

		Na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?					
		Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikkego	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Polska Jest Najważniejsza (PJN)	Polska Partia Pracy – Sierpień 80 (PPP)	Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	Prawo i Sprawiedliwość (PiS)
		%	%	%	%	%	%
Ogółem		1	31	2	0	5	23
Płeć	Mężczyźni	2	35	3	0	6	20
	Kobiety		27	1	0	3	26
Wiek	18-24 lata	6	32	10	1	2	23
	25-34	1	24	1		5	24
	35-44		37	2		7	17
	45-54		27		1	8	25
	55-64		35	1		3	21
	65 lat i więcej		33			5	27
Miejsce zamieszkania	Wieś		18	1	1	11	30
	Miasto do 20 tys.		38	3		3	24
	20-100 tys.	4	32	1			19
	101-500 tys.	1	37	3		2	19
	501 tys. i więcej mieszk.		56	3			12
Wykształcenie	Podstawowe		27	1	1	7	33
	Zasadnicze zawodowe		24	2	1	5	25
	Średnie	1	34	3		5	22
	Wyższe	2	38	1		4	15
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.		43	1		2	12
	Średni personel, technicy		48			10	6
	Pracownicy adm.-biurowi		40			8	13
	Pracownicy usług		29		3	3	15
	Robotnicy wykwalifikowani		34			5	23
	Robotnicy niewykwalifik.		34	7			22
	Rolnicy		5			25	45
	Pracujący na własny rach.	11	29	5		5	19
Bierni zawodowo	Renciści		28	3	3	2	34
	Emeryci		35			2	23
	Uczniowie i studenci	6	27	11		3	26
	Bezrobotni		19	2		2	27
	Gospodynie domowe i inni		23			7	24
Pracuje w:	inst. państw., publicznej		36	2		5	15
	spółce właścicieli prywatnych i państwa		51	3			16
	sekt. pryw. poza rolnict.	2	35	2	1	4	17
	prywatnym gosp. rolnym		5			24	39
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł		18	2	2	8	32
	501-750	2	29			8	27
	751-1000	2	26	6		9	22
	1001-1500		32		1	2	26
	Powyżej 1500 zł	1	41	3		3	14
Ocena własnych war. mater.	Złe		22	1		1	40
	Średnie	2	21	2		9	26
	Dobre	1	44	2	1	3	14
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		8	6			47
	Raz w tygodniu	0	26	3	1	8	28
	1-2 razy w miesiącu		27	1		6	20
	Kilka razy w roku	3	49			1	14
	W ogóle nie uczestniczy	2	40	2		2	10
Poglądy polityczne	Lewica	1	31		2	1	7
	Centrum	2	35	6		8	10
	Prawica	1	34			3	40
	Trudno powiedzieć		19			8	28

Tabela 2 cd.

		Na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?					Liczba osób
		Ruch Palikota (RP)	Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Solidarna Polska Zbigniewa Ziobro	Inna	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		4	8	3	1	21	569
Płeć	Mężczyźni	4	9	1	2	18	294
	Kobiety	5	7	5	1	25	275
Wiek	18-24 lata	3	4	1		18	76
	25-34	9	2	3	2	28	108
	35-44	5	12	1	3	17	90
	45-54	6	8	2		23	87
	55-64	1	10	6	1	23	116
	65 lat i więcej	3	12	5		16	92
Miejsce zamieszkania	Wieś	2	7	3	1	26	209
	Miasto do 20 tys.	4	6	4	1	17	87
	20-100 tys.	7	11	3	3	20	104
	101-500 tys.	7	9	2		20	100
	501 tys. i więcej mieszk.	5	7	1		16	69
Wykształcenie	Podstawowe	1	9	2		19	96
	Zasadnicze zawodowe	3	8	5	1	25	130
	Średnie	5	7	3	1	20	202
	Wyższe	7	9	1	2	20	141
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	6	12		5	18	72
	Średni personel, technicy	11	4	5		16	17
	Pracownicy adm.-biurowi	6	5			26	28
	Pracownicy usług	9	5		8	28	31
	Robotnicy wykwalifikowani	1	10	3		23	62
	Robotnicy niewykwalifik.	3	15	5		14	19
	Rolnicy		10			15	36
Pracujący na własny rach.	3	3			24	27	
Bierni zawodowo	Renciści	3	6	3		19	44
	Emeryci	3	10	7		20	122
	Uczniowie i studenci	8	4			15	49
	Bezrobotni	2	2	9		37	28
	Gospodynie domowe i inni	8	4	4		30	33
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	6	13	1		22	71
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	4	7	2		16	43
	sekt. pryw. poza rolnict.	5	7	1	4	24	135
	prywatnym gosp. rolnym	2	12	3		16	36
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	4	7	6	2	19	80
	501-750	4	2	1	1	26	71
	751-1000	3	11			22	77
	1001-1500	4	12	7	1	15	93
	Powyżej 1500 zł	6	12	3	2	15	126
Ocena własnych war. mater.	Złe	6	9	4		16	84
	Średnie	3	8	4	1	24	229
	Dobre	5	7	2	1	20	256
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		6	11		22	36
	Raz w tygodniu	2	7	4	1	20	272
	1-2 razy w miesiącu	5	10		1	29	72
	Kilka razy w roku	6	6	1	1	19	109
	W ogóle nie uczestniczy	11	13	2		19	80
Poglądy polityczne	Lewica	8	35	1		13	97
	Centrum	5	3	3	2	26	185
	Prawica	2	1	4	1	14	200
	Trudno powiedzieć	5	2	1		37	87